

Emina Haye: Kraj mog djetinjstva

Description

NaÅja autorica Emina Haye je roÄ?ena u Bosni i Hercegovini i tijekom rata je izbjegla sa porodicom u NjemaÄ•ku. Ona je dugo godina radila kao prevodilac na psihoterapijama za izbjeglice iz bivÅje Jugoslavije u razliÄ•itim Berlinskim udruÅ¾enjima i institucijama.

Fotografija: Emina Haye, privatni arhiv. Slikano cca. 1982. godine.

U semifikcionalnom *Personal Essay* Ä?u pisati o naglom prekidu moga djetinjstva i o svojim sjeÄ?anjima na poÄ•etak rata. Pri tome Ä?u pisati o odrastanju, razoÄ•arenju, emocionalnim traumama i gubitku povjerenja.

RoÄ?ena sam u SocijalistiÄ•koj Federativnoj Republici Jugoslaviji, u Posavini Bosne i Hercegovine, i sa sjetom se sjeÄ?am krasnog djetinjstva, djetinjstva punog prijatelja s kojima sam slavila razliÄ•ita slavlja. Gledam na mnoge izlete i putovanja, na momente pune sigurnosti i ljubavi. Kada su na podruÄ•ju tadaÅ•inje Jugoslavije poÄ•eli prvi nemiri, imala sam 12 godina. SjeÄ?am se kako smo u porodici svaki dan pratili dogaÄ?anja u Sloveniji, a zatim i u Hrvatskoj, i da nijednog trenutka nisam mislila da Ä?e se to isto dogoditi i u Bosni i da Ä?e i nas zahvatiti. OsjeÄ?ala sam se joÅ•i uvijek sigurno. Moji roditelji su svaki dan iÄ•ili na posao, moja mlaÄ?a sestra i ja u Å¡kolu. 1991. godine je onda doÅ•ilo do jedne teÅ•ike promjene: sprovoÄ?en je popis stanovniÅ•tva. Do tada nisam znala kojem etnitetu ili konfesiji u biti pripadam niti je to ikada igralo neku ulogu, nije se nikada o tome priÄ•alo. U mojoj porodici i u krugu prijatelja su se svi praznici slavili na isti naÄ•in i zajedno. Ali se to 1991. godine izmijenilo, preko noÄ?i.

U Osnovnoj Å¡koli sam najednom trebala navesti â??koâ?? i â??Å•taâ?? sam. To me na poÄ•etku izuzetno zbunjavalo jer je za mene jedno bilo jasno: Ja sam Jugoslovenka, ponosna Titova pionirka, ni manje ni viÅ•e. Ali je odjednom moje ime bilo dovoljno da bi me se guralo u neke najednom nastale ladice i da bi mi se pripisivao ovaj ili onaj identitet i da bi me se time stigmatiziralo. Prijatelji s kojima sam odrastala i koji su bili Ä•vrst dio mog Å¾ivota su se najednom distancirali i traÅ¾ili su izgovore zaÅ•to se ne mogu ili ne smiju viÅ•e druÅ¾iti sa mnom. Kao dvanaestogodiÅ•njakinja ja to nisam mogla razumjeti, jer je bilo surealno, ali Å•to je viÅ•e vremena prolazilo, jasnije su se slagali dijelovi slagalice mog do tada bezbriÅ¾nog Å¾ivota. U maju 1992. godine smo moja porodica i ja zbog brzo Å•ireÄ?eg rata morali napustiti naÅ•i grad u viÅ•e navrata. Roditelji su nastojali smjestiti sestru i mene na neko sigurno mjesto ali su i dalje Ä•vrsto vjerovali u to da neÄ?emo morati napustiti zemlju. Tako smo u viÅ•e navrata napuÅ•tali naÅ•u kuÄ?u, naÅ•e prijatelje i rodbinu, naÅ•i grad. Odlazili bi na viÅ•e dana ili sedmica i svaki puta bismo se vratili u nadi da je to to. Prije nego smo se sestra i ja zadnji puta vratile nazad u naÅ•u kuÄ?u naÅ•i roditelji su danima pripremali sve za nas i naÅ•i dolazak. Tada nisam razumjela Å•ta se tu moralno pripremati ali mi je mama ispriÄ•ala par sedmica poslije.

NaÅ•ja kuÄ?a, koja je bila na centralnom mjestu u dijelu grada, je od strane paravojnih jedinica koriÅ•tena kao Å•tab odakle su planirali i koordinirali napade. S jedne strane su od naÅ•e kuÄ?e mogli vrlo brzo dostiÄ?i najviÅ•u taÄ•ku odakle su imali pogled na cio grad. A s druge strane su od naÅ•e ulice mogli napustiti grad u dva razliÄ•ita pravca tj. mogli su napasti obliÅ¾nja mjesta. Moji roditelji su tada iz naÅ•e kuÄ?e iznijeli pun kontejner municije, uniformi, paravojnih bedÅ¾eva i Ä•ak oruÅ¾ja. Zidovi soba su bili puni nacionalistiÄ•kih parola i simbola, namjeÅ•taj i elektrika u kuÄ?i su veÄ?inski bili upropastaÅ•teni. Fasada kuÄ?e je bila puna rupa od granata i gelera, baÅ•ta je bila puna Ä•ahura. NaÅ•i roditelji su pokuÅ•ali oÄ•istiti sve da sestra i ja ne bismo sve to vidjele. Iz dana u dan su Ä•istili i iznosili sve to iz kuÄ?e, odnijeli su smeÄ?e, oÄ•istili zidove, uklonili Ä•ahure. Jedino Å•to nisu uspjeli Ä?uklonitiÄ? su bile rupe na fasadi koje su se Ä•ak i 20 godina kasnije vidjele.

[Naslovna fotografija: Emina Haye, 2018]

Category

1. Blog
2. Jezik*

3. Sašeci

Tags

- 1. Abstract
- 2. Berlin
- 3. bosna
- 4. Bosnien
- 5. Bosnien-Herzegowina
- 6. bosnieninberlin
- 7. Bosnienkrieg
- 8. djetinjstvo
- 9. Emina Haye
- 10. Erinnerung
- 11. Erinnerungskultur
- 12. Flucht
- 13. Kindheit
- 14. Kindheitserinnerungen
- 15. Posavina
- 16. sašeci
- 17. sašetak
- 18. Trauma
- 19. Vertreibung

Date Created

13 März 2022

Author

emina

default watermark